

Vilniu paeme vokiečiai.

**Teutonai bombarduoja Dvinsko fortus.
Bulgarija mobilizuoja kariauną, rengiasi įsimaišyt ka-
rėn teutonų pusėje. Austro-Vokiečiai vėl užpuolė Serbiją.
Pragaistingiausi musiai Vilniaus guberniloi.**

Vilnius jau vokiečių rankose. Prieš tai nedėdienį 19 d. rugsejo Lietuvos sostinė laike neapsakytai karštos kovos teko vokiečiams. Rusų armija spaudžiama gelžkelio trikampyje tarpe Vilniaus, Lydos ir Vileikos vargu bo galės pasekmingai įstrukti nuo savo per sekiotoją. Vienatinis pabėgimui kelias dar jiems atdaras nuo Vilniaus ant Lydos iš ten ir Baranavičius.

Von Hindenburgo kariauna, paėmusi Vilnių ir pasiekusi Vileiką ir rytus nuo Lietuvos sostinės veikia išvien su Bavarijos didkunigaikščio Leopoldo kariauna, kad patvirtint rusų armijos dalį. Pastarieji tikisi artimoje batalijoje pasekmingai išsivyniosia, tačiau atsivėlgiant ir tai, kad šiaurėje jos armijos drūšiai stumiamos palei Dviną ir kad vokiečių pajėgos gerai saugojamos savo raitarjos, užėmusios Vidzų, per Vilniaus - Petrogrado gelžkeli, atrodo negalimi daiktai, kad toje linkmėje rusams ateitų pagelba. Sulig Londono dienraščių karės korespondentų nuomonės, didelė kova turėsianti netrukus įvykti tarpe Lydos ir Slonimo.

Pietiniame linijos gale generolas Ivanovas kol kas laiko Von Mackenseno austrų armiją nuo užėmimo Rovno tvirtovės. — rakti ir Kieva. Savo kontratakose rusai, sakoma, atsiėmę daug kaimų Volynijoje ir Galicijoje.

Berlyno raportai skelbiant apie Vilniaus paėmimą pažymi, jog vokiečių kairysis sparnas užėmęs Molodečno, Smorgonę ir Vorpanį. Rusų pasistengimai persitumti per vokiečių rindas linkui Michaličkai būvę be jokios pasekmės.

Rusai išsismūšė iš teutonų kilpos. Iš Londono 22 d. rugsejo pranešama, jog vokiečių užtaisytos slastos atsitraukiančiai iš Vilniaus rusų armijai nuėję perniek. Rusams pavykę pasekmingai tolliau varyt savo atsitraukimo kampaniją nuo Vilniaus. Tačiau nors vyriausia jų armija išsigelbėjo, visgi negalima pasakyti kad nenukentėjo skaudžių nuostolių kareiviais ir kanuolėmis. Rusai panaudojo šioje batalijoje geriausią savo kariauną, kad išsigelbėti nuo vokiečių, ir tos kariaunos nemaža dalis beabego liko išmūšta, sužeista ir paimita nelaisvėn. Rusai, sakoma, atsitraukdami iš Vilniaus sunaikinę visus daiktus, kurie galėtų tikti karės reikalams.

Vokiečiai vienok giriasi laimėjimais visoj vidurinėje Lenkijoje iki Ostraw'ui pietuose, išėmus šiaurės fronto dalį, kur rusai užvaldė užpuolančias pozicijas Ostrovas irgi vokiečių jau rankose.

Sulig Petrogrado oficialių paskelbimų, pašėlusi kova ir vakarus nuo Dvinsko šiaučia maže be pertraukos. Daugelyj toj srityj vietų eina bagnetų mūšiai. Kitose fronto dalyse vokiečiai naudoja padegančias bombas, pas Lebedevo kaimą, ir vakarus nuo Molodečno, vokiečiai rusai atstūmė atgal po žiauriam bagnetų mūšiu. Rusai užėmė kaimą ir pastvėrė 10 vokiečių mašininių kanuolių. Taipgi rusai tvirtina atsiėmė iš priešų kaimą Smorgonę bagnetų mūšyje, po kurio vokiečia bėgė betvarkė. Cia rusai suėmė keturis vokiečių apicerius 350 kareivų, devynias mašines kanuoles, daugybę arklų, telefonų ir šiaip įvairios karo medžiagos.

In rytus nuo Lydos, kur vokiečiams pasisekė pereiti upę, jie būvę atgal atstumti ant dešiniojo rašto. Ir O-

ginskio kanalo srityje teutonai būvę priversti apleisti kaimą Reteki.

Teutonaitik per 12 mylių nuo Dvinsk o. Sulig Berlyno kariškų žinių šaltinio 22 d. rugsejo rusai užatakavę maršalo von Mackenseno armiją į pietryčius nuo Lennewada, ant Dvinos, išsaurvakarus nuo Friedrichstado, musiai tebešna su didelių atkakliumu.

In rytus nuo Smelina, apie 12 angl. mylių į pietvakarus nuo Dvinskio vokiečiai darsėvė ir rusų pozicijas ant apie dvi myli fronto. Jie paėmę devynias apicerius ir 3000 kareivių, taipgi užgrobė aštuonias mašines kanuoles.

Rusų pozicijos ant upės Myšakov krašto, abipusiai Lietuvių Brastos-Minsko gelžkelio būvę su šturmu paimtos kartu su 1000 rusų kareivių balaivių ir penkiomis mašiniomis kanuolėmis.

Ostrovas būvę paimtas nuo namo lig namo mūšyje. Toliau į pietus vokiečiai perėję Oginskio kanalą netoli Telečany ir atnūšė rusus linkui Dobroslawka.

Iš Viennos raportuoja, jog Austro-Vengrų armija Lietuvos karės teatre persilaužus per rusų pozicijas ir paėmęs 900 karės balaivių.

Bulgarija skubiai ruošiasi karėn. Iš Atenų, 22 d. rugsejo raportuoja, jog Bulgarijoj daromi tūmus prisiruošimai karėn. Valdžia įsakius, kad visi gelžkelių traukiniai būtų tuojaus iškraustyti ir palikti valdžios naudojimui. Prekių traukinių judėjimas ant Bulgarijos gelžkelių sustabdytas nuo peretos subatos.

Sunkiosios ir lauko artilerijoj virtuvės pergabenta gelžkelių per Philipopolį. Visi apiceriai pašaukti iš pasileio vietų. Sofijos raitelių regimentas pasiūsta pasienien. Regimentas pasiėmė iš Karališkojo rumo savo vėliavą, kur visų sostinės regimentų vėliauka laikoma.

Visi bulgarai Macedonijoje ir Trakijoje, kur ligšiol jie tarnavo Bulgarijos armijoje, apie 45.000 vyrų, tapo pašaukti po ginklais.

Graikijos karalius Konstantinas dagirdęs, kad Bugarijos valdžia davus įsakymą dėl vitatinės savo kariuomenės mobilizacijos, pasiėmė ant rodos premjerą Venizelosą ir generalo armijos štabo švarius. Premieras tuoj po tam sukvietė ministerių susirinkimą.

Patirta, jog nekuris skaitlius Bulgarijos raitelių regimentų jau iškeliauja iš Sofijos, tik nesakoma kur. Bulgarija išleidama karės stoviančią teutonų pusėje. Taktininkams nepavykę jos pagelba įgti.

Bulgarija tačiau užginčija žinias apie savo prisiruošimus karėn. Ji vien savo apsaugos dėlei daranti tą visą ruošą ir nemananti stoti karėn nei taktininkų nei teutonų pusėje. Berlynas ir Viena taipgi jokių žinių negavę sulig Bulgarijos tikrų pasiryžimų kaslink įsimaišymo karėn. Londone gi tikimasi, kad taktininkams pasiseks Bulgariją prie savęs prisivilioti.

Rumanija ir Graikija žada palikti neutrališkoms. Bulgarijos premieras Radoslavov tvirtina, jog austro-vokiečiai pradėję kampaniją prieš Serbiją 19-ą d. šio mėnesio.

Taktininkai dar mėgins perkalbėti Bugariją. Londono karės korespondentas 23 d.

rugsejo sako taktininkus davus Bulgarijai naujus pasiūlymus, kad tik ją sulaukyti nuo įsimaišymo karėn jei ji nenori prisidėti prie jų. Iš priežasties tu pasiūlymų, sakoma, karalius Ferdinandas sušaukęs savo ministerius konferencijon.

Vokietija-gi neabejojanti, kad kuomet teutonai pradės ant Serbijos užpuoliną ir Bulgariją jiems eisiant pagelbon. Bet jei Bulgarija puls ant Serbijos, tai Graikija pagal sutartį turėtų eiti antrajai — Serbijai — pagelbon. Kol kas gi ji pasiryžus užlaikyti neutraliteta. Vokiečių iškėmė prieš jos sosto-gana drūta. Tad klausimas ar ji paėmės užlaikyti su Serbijai sutarti ir eit prieš teutonus bei Bulgarus ar palikt neutraltė?

Vokiečiai apsupa Dvinską. Londonas, 23 d. rugsejo. „Daily News“ korespondentas iš Petrogrado telegrafuoja, jog nepasisekus vokiečiams paimti ir savo tinklą Vilniškės rusų armijos, jie dabar pradėjo su štemptomis spēkomis ir sunkiaja artilerija apsupti Dvinską bei šiaurvakarių vakarų ir pietu.

Berlyno telegramos 23 d. rugsejo tvirtina, jog von Hindenburgo kariauna netik sunkiosios artilerijos ugnia het ir pašėlusiais bagnetų atakais kajoja rusų eiles. Dvinską ilgiau kaip dvi paras neatlaikysias, nepaisant savo apylinkėse pelkių ir ežerų, kurie daro milžiniškas kliūtis kariuomenės judėjimams.

In vakarus nuo Dvinsko mišką Novo-Aleksandrovo srityje rusai padegė, idant priversti vokiečius atsitraukti, ir ant daugybės mylių tesimato milžiniškiausias gaisras.

Tačiau rusams telikus viena vieta ant 350 mylių fronto, nuo Pripiešo upės iki Baltijos jūrių, kur jie gali mėginti užpuolančios kovos. Ta vieta tai Lennewaden srityje išsaurvakarius nuo Friedrichstado, kur, kaip šios dienos telegramos praneša, siaučia pragaistingiausia kova.

Iš Petrogrado telegrafuojama 23 d. rugsejo, kad iš Minsko visi ramūs gyventojai skubiai kraustosi. Jau ir jam gresia nuo vokiečių pavojus. Minskas tai Rusijos gelžkelių centras, jis stovi 110 mylių ir rytus nuo Vilniaus.

Rusai kraustosi iš Kijevo. Petrogradas 23 d. rugs. Bursos gazetos korespondentas praneša, juog iš Kijevo sistemiskai viską iškraustoma ir rengiamasi aną miestą apleisti. Jei taip, tai ukrainiečių neuzligo diėsnė pusė pasijus suvienytas po liberališka Austrijos valdžia.

Dantės stovyla sunaudota kanuolių padirbimui. Iš Rymo atsižinoma, jog italų poezijos tėvo, Dantės puiki bronzos stovyla Trente buvus Austrų perlieta ir kanuoles. Ta stovyla buvo padirbta Zochio ir skaitoma vienu brangiausiu skulptūros paminklu.

17 Dūmos švarnių suarė š tuota. Jei tikėt raportams iš Berlyno, šiomis dienomis Petrograde suarėtuota 17 dūmos atstovų, tik nepaaiškinama už ką. Taipai telegrama priduria, kad visos rusų sostinės gelžkelių stotys užimtos kareivių.

— Rusijos parlamentas, Dūma, caro įsakymu paleistas.

— Gallipolyje paskutinę rugpjūčio savaitę užmušta 5000 turkų.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomones.

(Antra dalis. šv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Tasa nuo 2 numerio.)

— Gerai ir darai, mano prieteli! Bet pasakyk man, begu ne taip pat maloniai laikytumei savo rankoje motinos širdį, kaip ir jos ranką? Ar neapsireikštų noras apkabinti ją?

— Kur neapsireikšes! Dar labiau už ranką! Juk tai yra ta širdis, kuri mane mylėjo, kuri tebemyli. Juk ji yra visa pasinėrusi manyje, juk ji dreba man kenčiant, ji išsiskiečia man besilinksminant, ji, ta motinos širdis, plytų man miros.

— Mano prieteli! Ir tu sakai nesuprantas žmonių maldumo prie Švenčiausios Sirdies! Tu pats suteiki kuogę riauši ir visiškai prieinamą pasiškinima. Esi krikščionis, ir aš neturiu reikalo tau priminti vis tai, ką Jezus yra padaręs dėl mūsų. Ar netaip?

— Tikrai taip!

— Vaidenau sau, jog Jezus stovi čia ir ištisia tą ranką. Ne jau tu nepabučiuotumei tos dieviškos dešinės atsilkaupęs ant kelių ir dar su kokia pagarba, su kokia malone? Pabučiuotumei šimtą kartų karščiau už motinos ranką... Ir, sakysime, Jezus padarė stebuklą—juk gali padaryti—atvėrė savo krūtinę, kad tau parodytų savo širdį, tą širdį, kuri kurkas daugiau yra plakisus už tavo motinos širdį iš meilės dėl tavęs ir, sakysime, leido tau ją pabučiuoti. Atsakyk nesvyruodamas, ką tokiame atvėryje padarytumei?

— Ką čia besvyruves! Pučiau ir tūkstantį kartų pabučiuočiau! Tai būtų laimės viršūnė!

— Taigi, mano prieteli, pamaldia prie Švenčiausios Sirdies tas ir yra, o niekas kitas. Yra, jei nori, malda prie Jezaus meilės, kurią Jis turėjo dėl mūsų.

— Bet... Tik rasi Geradėjas nebeturi kantrybės atsakinti ant mano b e t ?

— Kantrybės visuomet užteks. Prašau sakyti savo b e t .

— Stai mano b e t . Geradėjas sakai, kad mes garbiname Jezaus Sirdį, minime Jo meilę dėl mūsų.

— Taip ir yra.

— Taigi, taip darydami mes saprotaujame, jog širdis yra meilės pabukas (organas). Panašiai galvodavo senovės žmonės. Ale šią gaidynę mokslininkai sako kitaip.

— Kagi? Bene perkėlė jie širdį iš kairiosios dešinioji pusės?

— Ne tai. Bet ištisų rodos, jog meilės sodyba yra ne širdyje, ale galvoje.

— Koką Tamstą esi gudragalvis, mano prieteli! Bet tuomet prašau atsakyti į šita klausimą. Kad aš Tamstą tik ką paklausiau: „Ar myli savo motiną“, Tamsta atsakė: „O! Myliu visa širdžią“. Buvo sakyti: „Myliu viss mano galva“. Delko taip nesakėi?

— Geradėjas sugavai mane! Senas iprotis, reikia mane lupsti!

— Nera už ką lupsti, gerai pasakėi myliš visą širdžią, yra tam pamatas. Tegu sau — anot mokslininkų — meilės sodyba būtų ir galvoje, visgi pasilikta neabejotinai tiesa, jog ta meilė atsiliepia širdyje, jog širdis yra meilės laisvininkas (termometras), yra, jei nori, bandymo pabukas. Aiškiau pasakius, mūsų jausmai atsiliepia širdyje, sujungia ją. Tuo būdu širdis yra pajautimo įrankis ir partai buvo ir bus visados meilės paveikslu.

— Dėku Geradėjui už žodį! Dabar aš suprantu, jog yra pamatas ypatingai pamaldai prie Jezaus Sirdies.

— Tai galiva skirties kas sau?

— Atsiprašau sugražines. Geradėjas argumentus aš atkartosiu tulam mano pažistamam, kurs prikaišioja mums Jezaus Sirdies praktiką, pravardžiuodamas mumus širdmėldžiais.

— Širdmėldžiais? Taip ir yra, mes tokie ir esame. Nieko čia nėra kiesto. Užmokėk Tamstą jam tuopačių pinigų. Kuomet pamatysi jį bebūjušiuoju savo motina, pasakyk jam, kad yra v e i d m e l d ž i a s . O jei būtinai ranką bus rąnkmeilis... Š i r d m e l d ž i a i ! Kuomet, kokiam žmonių geradariui mirus, išsima jo širdį paminkliui būdantioms kartoms ir padeda ją godus vietoje, ar tai nėra širdmėldystė?... Tie patys kurie mums prikaišioja pa maldą prie Jezaus Sirdies, atėję muzėjuo lenkia galva prieš Volterio kaukolę. Ar tai jie nėra K a u k o l m e l d ž i a i ? Paskui nukelavę į Fernez randa to paties Volterio kepurę ir lazda, ima rankosna, apžiūri su pasigėrėjimu ir, tartumei, kad samanytų prie širdies pridėt. D a g i kitas nesidrovė nebučiaus. Aš juos pavadinčiau k e p u r m e l d ž i a i s , l a z d m e l d ž i a i s l .

— Bet aš tuos ponus sutikęs nieko jiems neprikliščiau. Pasakyčiau tik: „garbinkite sau sveiki lazda, ar kepurę. Ale atmintkite, jog ta pagarba jus nuverčiata vis, ką esate pasakę prieš Švenčiausios Sirdies pagarbą. Man regis, jog širdis visgi vertesnė už lazda ir už kepurę. Jledvi kadaikščiai prigulėjo Volteriu, o Sirdis, kurią aš garbinu, priguli Jezui!“

3 SKYRIUS.

Gydytojas Dievas.

28 Spalių. 1905 m.

— Geradėjau! Še skaityk. Jis man pakisė „Saldinio“

numerį. Kasgi tas toks par jis, užklausi manęs skaitytojas? Taigi, vėl Garbenio giminaitis. Tai jis man padavė „Saldinio“ numerį, kurį sakė pats perskaitęs bent kelis kartus. Tas giminaitis panešėjo į fotografą mylėjoja, buvo susiukavęs, pas plaukų kirpėjas, plikai nusiskutęs lyg saperų kareivis, mandagus lyg karalius. Tik, žinoma, ne lyg vokiečių karalius, kurs kalbėdamas apie Lietuvius atsiliepia visai nemandagiai.

Ką gi aš radau man pakistame gazetios numeryje. Stai ka.

Lourdo stebuklai.

Mes tikime į stalus šokėjus, į dvasias — skelbėjas, į namus velnio apsestus, tikime į visokias nuojautas tolimų aktų laimingų ir nelaimingų (telepatija), tikime į nabašonių pasirodymų ir vėlių (dušių) klaidžiojimą Tikime į sapnus, į lošiamąsias kortas, į pranašus — saldrus. Tikime žigonėms iš rankos atėitį spėjantioms. Apgavikas Rochas rodo mums buk tai debesuotą dangaus prievarte, kame vaikštinėja musų ainiai belaukdami ateisiant šv. Petra su raktais, mes jam tikime. Kitas pastato priešais mūsų šešėlių tulo velionio, kurs smulkiai pasakoja, kur numirę jis pakliuvęs, kas su juo anapus grabo daręsi kaip jam dabar tenai eičiai. Mes klausome ir nedrįstame nusiūkti. Ale mes nenorime sutikti, jog yra stebuklingi išsigydymai augstesni už žmogaus protą, kurių šiaip mokslas nebegali išaiškinti.“

Vos pabaigiau skaites, jis tuojau užsikorė, kad pasakyčiau, ką aš manęs apie tą straipsnį. Aš atsakiau.

— Straipsnis yra labai puikus! Ju taip ir yra. Mes tikime į viską skersai ir išilgai, tik spiriamės tikėję į stebuklus. Laikome gydytoju fedlčeri, o Dievo nelaikome ne sodžiaus žiniu.

— Bet visgi stebuklas yra keistas daiktas!...

— Kur nebuves! O aš Tamstai sakau, jog stebuklo gindys yra keistas, ne pats stebuklas. Stebuklas yra paprastų — paprasčiausias daiktas.

— Žiūrėsim! Geradėjas jau užgriebe perviršų.

— Neikie neužgriebiau! Išsitariau kaip vien reikia. Aš pasakysiu Tamstai vieną sakinį, ar jis bus tikras? Kiekvienas daro tai, ką gali. Bet aš nematau nieko bendro su stebuklu.

— Kiekvienas daro tai, ką gali. Ta yra visa stebuklo slaptis. Kiekvienas daro tai, ką gali, dėlto stebuklas yra daiktas galimas, naturalis, žmonių geros valios priimtas

— Ir Geradėjas gali tai pariparodyti?

— Galiu.

— Ir pasiremdamas ant sakinio: Kiekvienas daro tai, ką gali padaryti.

— Ir pasiremdamas ant to paties sakinio.

— Tai žingeidų pasiklausyti!

— Tegu Tamstos žingeidumas lieka patenkintas. Visų pirma, atsiliekiuva mudu ant šitų krasų: — Dabar šnekėsiuva. Tamsta, Garbenio giminaitis, busi girdėjęs, jog rezimas pasaulis skirias į tris didelius esybų skyrius, valinamus karalystėmis? Ir karalystę akmenu, ir karalystę augalų ir i karalystę gyvulių.

Arba kad nenori karalystių, galiva jas apmaiyti i kunigikštystes, kaip tai yra buvę kitamot Lietuvioje.

— Gerai. Begu Geradėjas manai taipoki, kad karalystė — palikime ta žodį — augalų yra praklinesnė už akmenu karalystę, o karalystę gyvulių — už augalų?

— Mudu kaskart sueinava arčiau.

— Geradėjas esi pasakęs, kad kiekviena esybė iš praklinesnės karalystės turi galę daryti daiktus nepadaromus kitos esybės, priguliničios prie menkesnės karalystės.

— Tą patį yra galima aptarti trumpiau: kas yra vyresnis, tas daugiau ir gali. Ir čia dar nepriestaraujau vienas antram. Ale mudu skraidova padebesias, metas kibties už pavyzdžių.

— Kibkivos. Stai akmuo....

— Darže?

— Taip. Jis čia yra, jis čia lieka, kol daržininkas išmes jį per tvora. Akmuo pats negali išeiti iš daržo. Tuo labiau jis negali nei augti, nei supati, gyvybės jam netenka.

— Rėduti! Jis nieko negali.

— Ir negali delto, kad stovi ant pat žemojo esybės laipenio. Yra tai pavaldinis akmenu karalystės. Bet šalip jo ir tame pačiame darže stovi rozės kerat, kurs auga, kurs lapuoja, žydi. Rozės lapai vysta, nukriata ir pavasarį išnaivo skleidžia. Taigi, rozės kerat kaipgali, kuomet akmuo nieko negali.

— Taip, gali, nes ji yra iš augstesnės karalystės.

— Pasakė kaip tik. Ir jeigu akmuo, kaipo akmuo galėtų regėti ir mastyti vieną minutę ar, jis nenusistebėtų patėmijęs ugi ir gyvybės rozės?

— Žinoma nusistebėtų.

— Ar Tamsta žina, ką akmuo tada pasakytu, jei nebūtu nebylis? Pasakytu: čia stebuklai! Bet, sakysime, guli netoli kitas akmuo, kurs priblsta ir sako: „Mano kaimyne! čia nėra jokiu stebuklu. Ar tu gali augti, laigu skleistis ir žydėti? Negali! Tai tau yra negalimas daiktas! Tas negalimas daiktas yra galimas kitiems“. Tai netiesa? netiesa, atsako pirmasis akmuo. Užsimerk ir rozės kero neregėsi, tai visai paprastas budas.“

(Toliaus bus.)

Apie Kauno paėmimą.

„N. L. Ceitunga“ paduoda iš ivairių vokiškų laikraščių ištraukas apie atsitikimus, kuomet vokiečiai, Kauno tvirtovę apgulę pradejo ją imti. Musų skaitytojas bus aktyva apie tai pasakaiti (Kalba paliakame „prusiška“): „Sandarbininkas nekuriu berlyniskio laiško (laikraščio. „A. L.“) — rašo „N. L. Ceitunga“ — pasakoja apie Kauno apdaužymą šiteip:

Didžios vokiškos kanuolės meta savo milžiniškasas sukorias galvas prieš Kauną, kaip tai jau dieną pirm to darė. Vieno draugo, lydžiamas, aplankiau vieną anų gerame uždingenyje gulinių kanuolių. Buvo tai ilgas maršas per laukus ir pievas, prie ko vis ant laiks nuo laiko atsikartojančio bildesio dabojom ir tą sekėm. Tikt visai arti budami, gavom tą milžiniškąje kanuolę matyti. Norint ta kanuolė ir labai didė, tai tačiau negalima sakyti, kad ji per didi ir nepalanki. Jei ale jos smulknes matyti gauname, taip ant paveikelo milžiniškąje plieninė kulka ir aukso žėriniaję kartuše, tai turim išpažinti, kad tai iš tikro milžiniška kanuolė. Ir šaujant nera taip labai didžio skirtumo tarp kitos milžin-kanuolės bei kitų ne taip didžių kanuolių. Bildesis, šuvi paleidus pasidaresis, yra prie mažu pripratimo pakeltinas, nes tai nėra skaudus trenksmas, bet veiklus užimas, berods labai slyngas. Prie šuvio iš kuros išsimušąsias ugnies stulpas nera per labai augstas, taipjau nera per labai daug dumų. Malyjies kokį ten milžina matas, kursai ramei ruko ir savo dumus į augstį pučia. O dumai greit išnykta. Lygiai puikus, kaipo šovimas, yra ir visas pasijudinimas tos kanuolės. Viskas nusiduoda automatiškai ir masinių syla. Po šuvio pasikonioja kanuolė prieš neprietelius, tampa per tam atsakančes padargas lengvei liuduojama ir tada vėl atsitiesia, idant stačei į Dangu rodytu. Tada pamoja aficieras, kursai pacierio turme ugnį veda. Visti uždeda rankas ant ausių ir atveria burną. Tada išmūša ugnis bei trenksmas lygiu laiku ir ramei pučia milžinas savo dumus į augstį, paskui išlakintosės sukorias galvos. Kas gerai uždaboja, kai granatą matyti stačei į augstį liekiant. Ji išveidžia pradžioje ne daug didesnė už paprastą granatą, iki kol visai išnykta. Ji iškilsta augščiaus kaip augščiausias kalnas ir nukrinta tada 10 iki 12 kilometrių toliaus. Kur? Tai nežino nei kanonieras, nei tas, kurs šovimo pasiziuria. Už trojijimą tur pridabotojei rupinti, kurie toli priekaių netoli neprieteliu arba ore yra. Jie apskao po kiekvieno šuvio kaip jis trojyjo, o lygei man pribunant perėjo žinia: „Trojio labai gerai!“ Neprieteliu stiprė išbudavota vieta buvo i gruvėsių kruvą permainyta.

Kovos Prie Kauno.

Sandarbininkas nekuriu Berlyniskio Laiško rašo augusto 14 d. iš Mariampolio šiteipo:

Praėjusioj naktij, bandė maskolei iš Kauno išsiveržti. Jie darė tai prie Davinos ant Mariampolio link. Jie turėjo ten prie Gudeles labai druta vieta, kurę mūsų kareiviai Festungą Gudele vadina. Ten sustojo apie pusę Juliaus vokiškasis užpuolimas ant Kauno, kur vokiečiai per Sosnavą ant Dembovos link atraukė. Vokiečiai ten gilei įsikase, o maskolei rodos taipojau apsiėmę esantis ten ištrivoti. Maskolei norėjo vis didyn einantį spaudimą palengvinti ir užpuolė todėl vokiečių vietas prie Davinos. Ale paskutinioj nakti nusidavėsis užpuolimas susmuko jau mūsų kanuolių ugnyje. Prie Davinos stovintieji vokiečiai valskai tikt ant to laukia, idant maskolei juos kartą iš tikrujų užpuolu, idant jiems kaip reikiant atsilygint galetu. Užpuolimas ant Kauno pasliko per šitą užpuolimą neužkurtintas. Ir šendien skėks viskas pagal senuosius planus. Męs vaziuo iš Javojeny keliu ant Kauno link dar gerą galę per visai sušaudytąją gelžkelio stačioną Maurice ant Godlevo link. Pestininkai buvo tuotarpu jau Godlevoje ir toliaus už jos sugulę. Kas šiame kieme iš butų dar likusi buvo, teko maskoliu granatoms i apiera. Ir šėip yra aplink Kauną vislab sudėginta ir išpustyta. Kone visos burų Padvarijos yra su žeme sulygintos. Ir medžai, aplink tokes pavdvarias stoviantieji, yra apsville. Prie to yra jie visi pilni maisto ir ypačei vyšnes lužte lužta. Viskas yra tušti bei pusta ir patis žalnieriai tur varga pastoge rasti ir tur šetrose gyventi, jie lentą neranda, iš kurių budą pasibudavoti galėtu.

Ant kelio i Godlevo viena diena pirm to šturmuotases maskoliu vietas. Viena maskoliška strieliu grabė buvo, kaip rodos per granatas ir mynes, visai supustyta. Per vienas kita gulejo ten velėnos, rastai, spatai, virimo rykai ir kiti žalnieriskai daigta. Vienišios tvoros ir paines pirm tos grabės buvo stebėtinu budu nepašikadytos likusios ir musų žalnieriai tai išnaudojo ir antrapus tu painių savo atsitygnimo vieta įstaitais. Toliaus ant Godlevo link gulejo dar pučkų ir tili nepalaidoti maskolei, iš ko matoma, kad ten smarkai kovoje buvo. Šėip buvo šendien iš abiejų pusių tikt kanuolėmis kovojama. Lygiu laiku pašalino pionierai šitoms išdetaes mynes. Buvo tai didokie mynių laukai, kuriuos nujiškoti ir pašalinti reikėjo. Nusistebtinai ir laimingas dalykas, kad nei viens musų kareivių per šitas išdetaes mynes nenuzuvė. Nes ir tokios mynes, kurios plyšo, ar per anketi pasileido, arba ant šaltes plyšo. Prie kitų galėjo vietas dar laiku pirm to perpjauti. Dabar nebuvo nei jokios prie-

gados, kaip mums atskartinatini patikrino. Ale ir taip yra tai nesmagus dalykas ant tokių laukų vaikščioti, kurie kas akies mrknant orą palėkti gali. Per visą dieną mainės lytus bei ukanotas oras su saulėta pagada, o vakare pasirodė prieš tamsiojo dangaus graži orarykšte lyg koks pagraudėnimas viens kita žudantiesiems žmonėms.

Kanuolių Kova Prie Kauno.

Apie paskutines kanuolių kovas rašo sandarbininkas „Berliner Tageblatt“ Dr. Michaelis iš Mariampolio šitaip:

Vakar buvo prie Kauno taip smarki kanuolių kova, kaip dar niekadoms pirm to. Rytas išaušo lytvotas bei ukanotas ir taip rodė, kaip kad šėndien ypač smarkios kovos nebūs, ale popietų išsigaidryjo ir tada pradėjo mūsų kanuolės grauti, o vėliaus prisidėjo ir pėstininkų kova. Sutemus atsiliepė maskolių kanuolės. Nuo žėgoriaus 4 po pietų iki rytui auštant buvo be perstojo kovojama, o kaip aš ryte ant žėgoriaus 3 nuo mušio lauko atstoja, krito dar vis granatos, nors ir ne taip skaitlingai, kaip pirm to. Mes buvom pas vieną priešakinį baterijų nuėję, kuri neprietelių ugnyje gulėjo ir jau atskartinatini apsaudyta buvo. Mums atėjęs buvo baterija ka tikt savo darba pradėjusi, o kadangi maskoliškose kanuolės iš pradžios tikt pamažu teatsiliepė, tai buvo prie šitų ponų visai malonų. Jie priėmė mus kaip kokius svečius ir darė viska, kas mums užsilaikymą smagiu padarytu. Bet tada vadino geležinioji pareija ir mes turėjom daboti, kaip ištrivoti. Kanuolių grovimas pastoj tikrai pekliškas, ir visi tie šimtai kanuolių rodės viena kitą perkrokti norinčios. Maskolei suprato gana gerai, kaip svarbus jiems Kaunas ir buvo todėl taip dang kanuolių ir kareivių sutraukė, kaip tikt galėjo. Prie to gavom persitikrinti, kad mušio laukas ne maneverio laukas. O kadangi man galima buvo ant vienos augštumos užlipiti ir platoka kraštą apmatyti, tai galui patikrinti, kad ant tokio mušio lauko ir gana didis krutėjimas matomas. Ant žėgoriaus 7 nutilo kanuolės, idant pėstininkai užpuolti galėtu. Jau naktyje ant 12. Augusto buvo mūsų pėstininkai arčiau prisistumė. Dabar reikėjo dar arčiau prieiti ir linijas išlyginti. Ale vos buvo kanuolės nutilusios, kaip jau ir puokos pyškėti pagavo. Vokiškėji pėstininkai buvo iš grabių pašokė ir metė ant maskolių kurie juos smarkai apsaudė. Rods buvo negalima matyti, kaip vokiškėji pėstininkai pirmyn ėjo, ale kadangi mūsų kanuolės savo ugni vis toliaus ant priešakio dėjo, tai buvom pertikrinti, kad jie vis toliaus braujas. Mės priėjūm, kaap pėstininkai vėl kartą savo gyvasti įstate, idant kova toliaus eitu. Tada šovimas pamažu nutilo ir kova lyg mažumą sustojė.

DOVANOS!

DOVANOS!

Dabartiniam sunkiam laikui, kada visi bėdavoja su grašiu, mes, „Zvaigždės“ platintojai, sumanėme sumažinti savo pelną ir duosime kiekvienam, kuris užsimokės prenumeratą už „Zvaigždę“ už 1 metų laiką (\$2.00)

DOVANŲ

AUKSUOTA (Gold Rolled)

Brangų Akmenų Ražančių

Prie kurio yra ŠKAPLIERIU MEDALIKAS

Kas nori, kad pačiu į jo namus būtų pasiųsta tos PUIKIOS DOVANOS, prie 2 dol. privalo dar pridėti 15 centų persuntimo kaštams.

Tas dovanas galima gauti „Zvaigždės“ ofisuose:

3654 RICHMOND ST. PHILADELPHIA, PA.
416 HOOPER ST. BROOKLYN, N. Y.

Taipogi pas mūsų keliaujantį agentą, P. P. Mikalauską, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieskau savo dėdės Jono Daukno iš Kauno gubernijos, Siaulių pavieto, Papilės valsties ir parapijos, Gemių Kaimo. Kokia 18 metų kaip atkeliavo Amerikon. Pirmą, girdeją, gyveno Philadelphijoje Pa. Kas žino kur jis dabar yra meldžiu pranešti man žemiau nurodytu antrašiu, turi svarbų reikalą. Mr. John Skiparas 47 Anloinette ave. Highland Park, Mich.

Pranešimas.

Pranešu gerb. visuomenei, kad nuo 1 d. spalio mėnesio pradės eiti vienatinis Amerikoje juokų ir satvos mėnesinis laikraštis „Amerikos Pranašas“, kuris neužgaus nei kataliko, nei ciciliko, nei tautininko, bet visiems vienišai pranašaus ir visus juokius. Tuojaus reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolerio gaus 25 centus, o kas suras daugiau metinių prenumeratorių, tai nuo kiekvieno 100 prenumeratorių gaus \$5 00 dovanų.

„Amerikos Pranašas“ prekiaus ir metus 1 doleris. Tuojaus meldžiame siųsti korespondencijas ir prenumeras. Kas prišius savo adresą, pirmą No. gaus veltui.

Su pagarba

ONA YANUSYTE, leidėja, ir

T. YANUSAS, redaktorius.

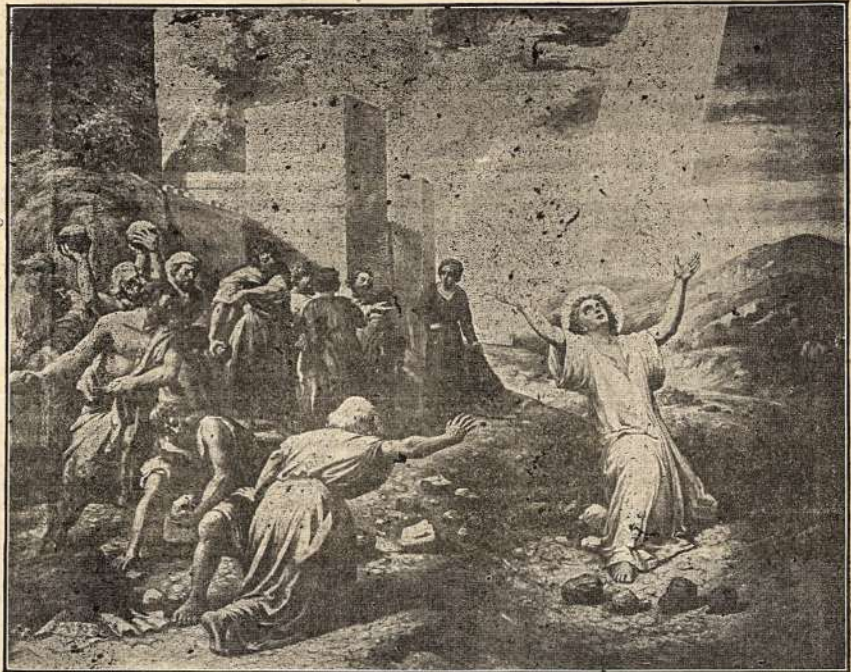
Box 576, Forest City, Pa.

Selpkime nu-

kentėjusius nuo karės mūsų tautiečius Lietuvoje, aukodami nors po mažą savo uždarbio dalelę!

DIDELE DOVANA
Zira pakelto pritaikymo vertas 10 pinigais
Visas Kuponas vertas 10 pinigais

Visas Kuponas ir pakelto pritaikymo turi 10 pinigų vertę. Gali būti išmainomi į pinigus arba į vertas dovanas.
(Ši dovana bus išduodama iki Dec. 31, 1915)

Nukankinimas šv. Stepono, pirmo kankinio.

Artistiškas Lietuvio F. R. Bogdano paveikslas.

Nužudymas pirmo kankinio šv. Stepono

formate 16 colių augščio, 20 colių pločio, fotografiškai rusvu sepio procesu atliktas
DIDELIUOSE AUKSINIUIOSE REMUOSE.

Galima ingyti tik už 3 dolerius (\$3.50 ant išmokescio)

Mažas pelnas bus sunaudotas labdarystei (įvykinimui kun. Gimzausko stipendijos prie „Ziburio“ mergaičių gimnazijos Marijampolėje ir šv. Kazimiero stipendijos prie Brooklyno vyskupijos klasiškos gimnazijos — Petit Seminaire.

Parsiduoda:

„ZVAIGZDES“ REDAKCIJOJE, 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
ir 416 Hooper St., Brooklyn N. Y.

PAS J. BERNATAVICIU, Perry Ave, Maspeth, L. I., N. Y.

K. GALCIU, Greenpoint Ave., Long Island City, L. I., N. Y. teipgi

Long Island'o Salos miestų (Sag Harbor, Greenpoint) lietuviai gali gauti tą paveikslą pas p.p. Jos. Mineiką, ri Kost. Bartašiu.

Keliaujančiu pardavinėtoju, turinčiu anrašto igaliojimą nuo kun. A. Miluko yra p. P. MIKALAUSKAS iš So. Boston, Mass.

Žinios iš Europos kares.

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Karės nuostoliai per metus.

New York Times Current History paduoda šitokias skaitlines apie karėje žuvusius kariaujančių šalių kareivius:

Prancija palydėjo 400.000 užmuštų, 700.000 sužeistų, 300.000 žuvusių—iš viso nustojo 1.400.000 vyrų.

Rusija 733.000 užmuštų, 1.982.000 sužeistų, 770.000 nelaisvėn patekusių, — iš viso nustojo 3.485.000 vyrų.

Austrija 810.000 užmuštų, 1.710.000 sužeistų, 1.855.000 nelaisvių — iš viso 4.375.000 vyrų.

Vokietija 490.000 užmuštų, 1.636.000 sužeistų, 1.880.000 nelaisvių — iš viso 4.006.000 vyrų.

Turkija 95.000 užmuštų, 110.000 sužeistų, 140.000 nelaisvių — iš viso 345.000 vyrų.

Belgija 47.000 užmuštų 160.000 sužeistų, 40.000 nelaisvių — iš viso 247.000 vyrų.

Serbija 64.000 užmuštų, 112.000 sužeistų, 50.000 nelaisvių — iš viso 226.000 vyrų.

Japonija 300 užmušta, 910 sužeisti — iš viso 1.210 vyrų.

Taigi kruvinos tos kovos milijonus jau išvarė į aną pasaulį, du kart tiek padarė koliekomis ir vėla kitus milijonus žmonių privertė nešti sunkų vergijos jungą nelaisvėje.

— Visame pasaulyje suskaičyta 2.390.000 neregijų (aklių).

Vilnius—svarbus strategikos miestas. Vilnius—su 200.000 gyventojų, Lietuvių tautos lėpšys ir sostinė, svarbus pramonės centras yra nekaip raktas duris, per kurias galima tiesioginiu keliu iš Varšavos pasiekti Petrogradą. Vilnius tai pirmtinis išaukinių durų raktas, antras-gil Dvinskas ir jis atrakina iš vidaus.

Geležkelis vėruojia Nemuną 540 angl. mylių į pietus ir truputi į vakarus—sostinė. Vilnius stovi prie to geležkelio, kuris jungiasi linija einančia iš Liepajaus ir Kauno, 90 mylių nuo upės, Dvinskas prie susijungimo Rygos geležkelio stovi 100 mylių arčiau Petrogrado. In vakarus ir rytus palei Suomijos lanką eina kita geležkelio linija į Petrogradą—nuo plaukininkystės bazos Revelio, prieš Helsingforsą, turinti apie 230 mylių ilgio.

Turint Vilnių ir Dvinską vokiečiams lengva būtų stumtis geležkelio ant Petrogrado. Paėmus Rygą vokiečiai beabejonės stengsis pasiekti ir Revelį, atstui 170 mylių, miškų keliais šiaurėje. Apėmę visus tris miestus—Vilnių, Dvinską ir Revelį vokiečiai turėtų du geležkelio vedančių Petrogradan.

Vilniaus katalikų katedra

Tokia jau artilerijos maž nepersitarianti kova siaučia į šiaurę ir pietus nuo Arraso, lyginai kaip tarpe upių Somme ir Oise. In šiaurę nuo Aisne, Ville aux Bois srityje tokios rūšies kanonada priverst vokiečius apiešti savo stiproves, kurias paskui užėmė prancūzai.

Sampanijoj abi kariaujanti pusi—vokiečiai ir prancūzai—varo pašėlusią ugnį iš savo sunkiųjų kanonų daugelyje fronto punktų. Vokiečiai galop būvę čia apveikti.

Apremont'o miške, ant Lorraine ir Voges (Vogezų) fronto artilerijų mūšiai būvę kasmarkiausi. Vokiečių armijos vyriausiasis karo štabas tvirtina vienok, kad prancūzai pastaruojų užtakavę vokiečius ir rytus nuo Roclin-court'o, bet jų atakos būvę numalšintos vokiečių kanonolėmis. Sampanijoj, į šiaurvakarius nuo Beausejour'o kaizerio armija sunaikinus naujos prancūzų apkaus. Dalia vokiečių drūtos patroleis dasigavę net ir trečias prancūzų tranšėjų eiles ir visiškai sunaikinę jų darbus, be to daug paėmę nelaisvių.

Argonne'o srityje, pask Brunsvick „Landeszeitung“ kur Vokietijos sosto įpėdinio kariuona nauju ir staigiu besiveržimu stengėsi persimušti per prancūzų eiles ir vakarus nuo Verdun, buvus tiesiog pragariška batalija, kurios, esą, negalima nei aprašyti.

Vokiečiai žada aneksuoti užkariautas šalis. Iš Genevos rašo, „Lausanne Gazette“ sužinojus, kad Vokietijos valdžia nusprendus išleisti deklaraciją aneksuojančią prie Vokiečių imperijos dabar užkariautas kaizerio kariuonos teritorijas Prancūjoj ir Belgijoj. Tas pat laikraštis priduria, jog aneksacija būsianti įvykinta artimiausioje ateityje, kadangi, kaip dabar pasirodo, karė jokiū būdu negalės prieš šią žiemą užsibaigti. Jau ir dabar nekuriuos vietos militarinę administraciją pamazi pakeičiama „pilietiškąja užimtos vokiečių šalies, ir tas apkeičimas būsiąs vykdomas metodiška.

Vienok pačiame Berlyne lyginai kaip ir visoj Vokiečių karalijoj nemaža atsiranda priešingų tokiams besažiniškam svetimų žemių pasisavinimui. Štai iš Paryžiaus ateizinoama, jog pastaruojų taip vadinamų anti-aneksacionistų grupė, susidedanti iš šešių ekonominių bendrovių, išteik Vokietijos kancleriu peticiją su meldimu, kad liautųsi aneksavimo vykinimo ir greičiau užbaigtų karę. Taigi jie norodė kokiomis garbinomis Vokietijai santykiams galima būtų taikintis.

Už išreiškimą savo tų nuomonių anti-aneksacionistai, kaip teko sužinoti iš vėlesnių raportų, būvę labai neina Vilnietijos valdžios traktuoti. Nekurie jų suareštušvelta, ištaktant įtymų sąrašį Dr. Wehbergą ir apkaltinti tėvynės parduikais. Kokia galutinai bausmė kaipo šalies priešams bus pritaikinta dar nežinia. Irgi sunku atspėti ką Vokietija tikrai pasiryžus daryti su Lietuva ir Lenkija, jei Rusija galų—galė nepašims viršų ant teutonų savo viešpatijoje?

Karas Lietuvoje ir Latvijoje. Vokiečių žygiavimai buvo pasiekę jau Kuršėje—Rygos apylinkių, Lietuvoje gi—Ukmergės ir kelių in Dvinsko tvirtovę. Karo plotas, tokiu būdu, ejo Kauno rėdyboje nuo Kauno—Ukmergės linkon, po tam—in Pandelių miestelį, toliau—Nemunėlio upės krantu ligi Senbergo, pereinamas iš ten Kuršėn, pro šalį užimtosios Mintaujos, iki jūrai.

Kaip anksčiau jau minėjome, toks vokiečių žygiavimo plėtojimasis negalėjo būt rusų kariuomenės naudingas, nes tomet grėšė nuo vokiečių pavojus ir Vilniui, ir Kaunui iš užpakalio, ir Nemuno plotui. Todel rusų kariuomenė pasiryžo kokiū—nors būdu sulaikyti vokiečių kariuonę ir liep. 27 diena pati perėjo užpuoliamu nuo Rygos, Nemunėlio upės ir nuo Ukmergės miesto. Užpuolimai tie rusams pasiekė.

Nuo Ukmergės vokiečiai tapo atstumti už Lielupės. Lietuvoje—atitraukė Nemunėlio dešininį krantan, taip pat tapo atstumti kiek šiaurėn nuo Ukmergės.

Drange su tuo—vokiečiai liovėsi nekuriam laikui smarkiai užpildinėti Kauno stiprumas, kurių plote prie Jėsių upės, ties Garlevo bažnytkaimiu liep. 29 d. jiems pasiekė laimėti. Drauge su tuo Lietuvoje ir Latvijoje prasidėjo pasitinkančiai mūšiai, t. y. vokiečiai gavę matyt, pasipirties mėginio sulaikyti rusų kariuomenę, kad perėjus vėl užpuoliam, nes iki liepos 31 dienos rusų kariuomenė jau buvo pasiekusi Jakobštata, Panemunėlį, Kovarėšką ir Tautentus ir toliau kiek paėjo artindamiesi prie Panevėžio miesto, (kurs vokiečiams užėjus sudegė kaip anąsį Siauliai). Nežiūrint in pastarųjų dienų rusų kariuomenės pasisekimus Lietuvoje ir Latvijoje—vokiečių rankose liko didesnioji dalis Kauno ir Kuršė rėdybo.

Laivas sudegė ant Didmario. New York'e gauta žinia bevielniu telegrafu nuo Anchor Line laivo Tuscania, kad ant Didmario užsidegęs laivas Athenai, išplaukęs iš New York'o į Graikiją su keliais šimtais pasazieriu. Ant laimės pašaukti bevieliniu telegrafu laivai Tuscanian ir Romanian Prince išgelbėjo 470 pasazieriu ir 68 matrosus pirmasis, o antrasis 61. Laivas Athenai vežė prekių apie už 1 milijoną dolerių.

Fanatiku darbas. Tulas pastorius Stone Philadelphiaje organizuoja paslaupą įvairiausios protestonų rūšies kliuba, kurio nariai sudeda prisiega palaikyti protestantizmą savo šeimynose, valstijoje ir šalyje, sulgę tą prisiega apsiavedę su katalikėmis protestonai versią savo vaikus į protestonus, ir visaip silpnisją katalikus, kuriuos anšuo balsuodami rinkimuose. Esą jau susirašę į tą kliubą 65.000, ir iki 15 d. spaliių anų skaitlius sieksias 100.000. Taip susiorganizavę protestonai tikisi išmesti iš visų valdiškų vietų katalikus.

Intekmingesnėje vietos dienraščių nupieikia toki idomų netolerantijos apsiareškima, iš kurio vien bereikalingų jėbių galima sulaukti. Labai plačiai išdėstė pašalinis fanatikų darbus „Philadelphia Press“ dienrašči.

American Leader apie „Kataliką“.

Zurnalas „American Leader“, organas „svetimėmių laikraščių Amerikoje“ paskutiniamė savo numeriję pagiria broliū Tananevičių paskėmimą padarymą iš sayvairščio „Kataliko“ dienraščiū. Pagirta leidėjų energija ir bizniskas sumanumas, tik be reikarlo terp pagyrimū neišalkyta visur teisybės. Rašoma ten, juog „Katalika“ įkūrė broliai Tananevičiai. Gi visiems lietuviams žinoma, kad tą laikraštį įkūrė ir ilgesni laiką užlaikė kun. M. Kraučūnas. Redaktorias būvę J. Montvila, Rusikas, Dr. Stupinskas. Prsidengimas svetimomis plunksnomis garbės neatneša.

THE LITERARY DIGEST“ — vienas rimčiausių Amerikoje anglų savaitraščių-kreipėsi ir „Zvaigždės“ redakciū su meldimu, kad apskelbtume su skaitytojams, jog ateinančios savaitės (25 d. rugsėjo) to laikraščiū numaryje būsią gana plačiai ir idomiai aprašyta įvairių svetimtutiskų laikraščiū, taipji lietuvių, nuomonės sulg dabartinės karės. Kas moka angliška, patartina nusipirkti tą numerį ir atydziai perskaityti. Kainuoja 10 c.

Kodėl Rusams Karė Nesiseka.

Rusų laikraščiū, kaip „Birževija Viedomosti“ ir kiti rets nuo reto tokiū žinių suteikia apie tulų rusų valdininkų pasielgimus, iš kurių aišku darosi, kad rusams karė sektis negali.

Štai pora pavyzdžiū — Net Valstijos Dumoj viešai tulų deputatų paskelbta, jog rusų amunicijos išdirbinėjime viešpatauja didžiausia netvarka. Putilovo fabrikas, kurs daugiausiai amunicijos išdirbtį galėtų, išdirba visai mažai, nes darbininkai tedirba 1 mėnesį po 8 dienas, o kita laiką darbo nesą! Ne delto, kad nebūtų įrankių ar medžiagos, bet delto, kad nesą užsakymų bei amunicijos reikalavimų! Dabar, tiesa, naujas karės ministeris įsakė padaryti Putilovo (Petrograde) fabriko reikalų revizija, peržiūrėti ar nėra tarpe valdininkų vokiečių arba savų vokiečiams pasidavusių. Bet revizijos, paprastai sau, o gyvenimas sau.

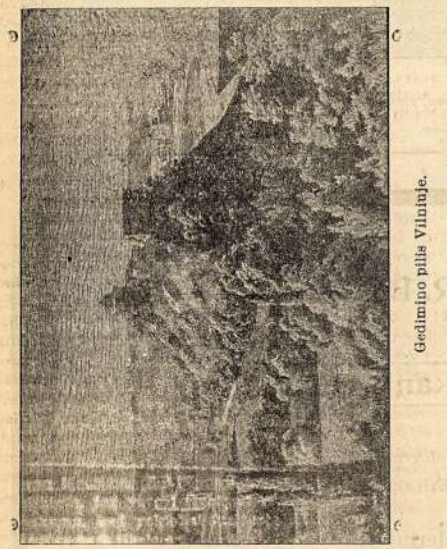
Tarpe krebu su „amunicija“ pristatytų prieš vokiečius į Varšavos fronta užėta daug pakų, prikimstų vietoj amunicijos sukiūlėsimi! Ilgai rusai krapstė sau galvas maštydami, kas jiems tokį šposą iškirto, vietoj parako ir kulku pristatė smilgiūs ar akmenis, o ant galo numojo ranka, taip ir neradė kaltininkū.

Buvo nevinas atstikimas, kad pilni traukiniai, prikrauti amunicija iš rusų dirbtuvių ir pasūti prieš priėšus į Lenkija ar Lietuvą ištikrujų nuvažiuo... į Vladivostoką, per visą Rusiją į Sibira, vadnasi, negana to, kad eidami į Japonijos parubėži sugaišo kelnis mėnesius ir per ta laiką rusai ant fronto neturėjo kuo šaudyti, dar tokie traukiniai darė obstrukciją ant kelio, užimdami tą bereikalo, neduodami juo gabenti amunicija iš Amerikos ir Japonijos! Rusai, žinoma, ant galo surado, kad Vladivostokui amunicijos nereikia ir atgal pasuntė ją į frontą, bet ir po šiai dienai nesuranda, kas kaltas tojoj „klaidoj“. Gan aišku, taip pasiklysti tegalima tik už vokiečių auksą.

Amunicija ant karės — viskas, be jos karė negalima vesti. Rusų činovnickai, kurie su amunicija šposus išdirbinėja, aiškiai veda savo šalį prie pražūties, nori vokiečių laimėjimo. Ir, aišku, jog jie tarnauja ne carui, ne Rusijai, bet Vokietijai arba jos auksui.

Dabar, kuomet subruzta kraustytis iš Vilniaus, Rygos, Dvinsko ir tt., išėjo aiškstėn, jog nerstai traukiniai budavę nuo tų stočių atleidiams su pustuščias arba tuščias vagonais, o tuotarpū, sulg pranešimo, traukdavę vagonų daktų sudėjimū!... Ant kožno tūkstantčio atvykusiu į stotį tuščiu vagonu prikovimūi arti pusės grįždavę atgal neprikrautais! Pavyzdžiū: vagonas tuščias iš Petrogrado nuvyko Varšavon, idant grįžti pilnas, ištikrujų grįžta tuščias, vėl važiuoja tuščias ir vėl atgal grįžta, tarsi tik dėl smagumo sau važinėjasi!...

Prisiminkim šau, kad lietuviui ir lenkui katalikų nevalia buvo savo šalį užimti bent kuomet valdininkėlio vieta, valia tik kur nors Sibire, Turkestane ir tt. Nes esą tap reikalavę „strategijos“ reikalai, kad parubėžiūs

Gedimino piliis Vilnijoje.

Prancūzai daužo vokiečių apsidruotinimus. Paryžius 22 d. rugsėjo. Generolas Joffre, prancūzų armijos vyriausiasis komandantas ir talkininkų vadai tame fronte—Sir John French ir Belgijos karalius Albertas— pradėjo paudoti naują kovos būdą su pagelba nuolatines artilerijos ugnies ant visos linijos. Tokiu būdu suteikta daugybė artilerijos ant abiejų pusių nuo operacijų pradžios, prisiruošiant prieš pėstininkų atakų.

Apdauzius priešų pozicijas su artilerija, paskui pertraukiama bombardavimas ir tada pėstininkai užpuola priešą. Talkininkai dabar metodiška jau kelinta diena varo bombų batalija be pėstininkų atakų. Karo tėmytojai pasakoją, jog vokiečių pozicijos prieš tokį bombardavimą jokiū būdu negali atsilaikyti. Viens priešui išėjimas, tai kaip valandėliai pertraukiama toji praigastinga prankų ugnis, kąmūsiams apiešti savo apsigynimo vietas ir bėgti veikia kol nepradės vėl ant jų piltis bombų skeveldros.

rēdytu ištikimi valdinieki. Tokiais ištikimais būdavo skaitomi ļaunais Rusijos ištremtieji, ešventas, kura pačio Rusijoj netiko per nieko, kura i svetimā šalī ukvati-
jo pasipīnigavimū vāziuoti. Ir be to dar ištikimi buvo visur... vokiečiai! Kur vokieči nesuikti Rusijoj? Jam visur būdavo priemana vīeti: prie imperatorias dvaro, ministerijoj, prie gubernijas valdybu, valsčiuje, mieste, visur: vokieitys ministeris, vokieitys gubernatorius ar general-gubernatorius, vokieitys banko klerkas! Ypač lengva būdavo gauti vieta vokiečiū nekatalikū, protestonuī, arba priēmusiam bent i paviršiaus pravoslavija. Dabar-gi to pasekmē: amunicijos traukiny „per klaidā“ lekia ant Vladivostoko, o rusū „ištikimas“ valdininkēlis kurnors pakampē vokiečiū aukšā skaitydamas juokias i sau ir tik prieš žmones neva nuliusta, dasigirdēs, jog rusai gavo trauktis i Varšavas, Kauno ir tt.

Laikraščiai nurodo, jog ne vien Lenkijos ir Kuršo vokiečiai gubernatoriai, netik šiaip jau vokiečiai vokiečiū nandai dirba. Štai jie nurodo ir rusū tautos veikėjūs, daugiau Rusijai užkenkusius neg priešai. Jū tarpe randasi buvęs Pakuršio gubernatorius Kurlovas. Ua [įvairius griekus Dāmāi pareikalavus tas gubernatorius i ubaustas, tai yra netekęs gubernatorystēs, idant užimtū... Rygos mieste ir apskrīoje viršininkavimā, vadinasī, vieta daug kilnesnē!... Dabar tas exgubernatorius šeimīninkaujās Rygoj tarsi tikras caras, paskelbęs mieste karē stovī, o jo savaliai rybū nesā.

Atstovai Dūmoj išvilko nemažai ir kitū dalykū. Seniau Lietuvoj ir Lenkijoj, „del ertategijos žvilgeniū“ neduota tiesti gelžkeliai ir šiaip jau geresni keliai, esantieji gi keliai sutvarkyti taip, kad jie neturētū „strategiškos“ vertēs, tai yra, kad per karę būtų kuomažiausiai naudingi. Kas tokias „strategijos“ valdžiai įkvėpdavo? Kas i Rygā nuskyrē gen. Kurlova viršininkū? Atstovai atsakē Dūmoj patis: — „Tai ne caras, net nė jo valdžia, tā padarē kaizeris Vilius III!“ Dabar matome, prie ko „strategijos“ privedē, girdžiame nuolat, jog rusai tur trauktis del stokos gerū keliū ir geros komunikacijos.

Neabejojame ir, tur būt, teisingai, jog nė turkai, nė austrijokai, nė vokiečiai, nė visos tos valstijos podraug nenuveikė Rusijos, nes tos turai ir galē milžiniška. Bet prisizūrėjūs viskam labai pamatuota baimē yra, kad Rusijos neįveiktū jos pačios atvarkē. Kaip seniau sakyta rusū:

„Zemlia nasza vielikai obylna, da poriadka v nejniet“
taip ir dabar galima atkartoti: plati ir tūringa valstija, bet tvarkos net nėra.

Beja, pastarais laikais imta brūdėti visur, kad nukradūs snaudūtū ir pašalinūs betvarkē. Imta tvarkytis karēs žinyboje, imta labiau prižiūrėti činovnikū veikimas, bansti prasikaltėliai, tvarkytis, taisytis. Rasit Rusijai ir pirm karēi pasibaigiant atgys, susitvarkys, o tuokart nebaisus jai joks priešas.

Kauno paskutinios dienos.

Pasibaigē pekliška naktis ir vėl nutilo armos. Vienas tvirtovės fortas jau sudaužytas neatšilipēs i grūvės, bet dar 11 fortū Kauno gytas. Per visā 14 Ruzpiučio vokiečiai vežē arčiau tvirtovēs savo 16 colines armos.

Vos tikrai suėdē amē leistas, kaip vokiečiai vėl pradėjo pekliška armotū trenksmā, taikinti i tvirtovē. Sgriauatas fortas tylyje, kas paveltio vokiečiams visai artī prieti prie tvirtovēs, kurios centre (vidury) randasi miestas, išsitiesęs Nemuno krantais.

Neuzilgo vokiečiū šūviai amē kristi i patī miestā. Krito jie Policijos gatvėje, seniausioj ir tiršiauj apyvento miesto dalyj, kur senovės namai, kuriuose Napoleonas 1812 m. Liepos m. nakvojė pirmā naktī po persikėlimū per Nemunā. Ir dabar Nemunā tarsi apgaubē Napoleono šėšelis. Tuokart tas garbiausias karvedis i Korsikos (sala, kur gimē Napoleonas) pasilipēs ant kalno ir šiandien Napoleono kalnū vadimamo, žiūrējo, kaip jo kariūmenē kėlēs per Nemunā, o dabar nuo to paties kalno vokiečiai karvedžiai žiūrī, kaip per Nemunā keliasi (perlekia) jū 63 pādū armotū šoviniai „šomodanūs“ vadinami.

Keliose vietose tarp senū medinių namelių kilo gais ras, kurī tečiaus greitai gesino ugnagesiai.

Devintoj Batarėja, kuri augstai iškilus ant miesto, nuo taip vadinamojo Zaliojo kalno, atsilipē vokiečiams ir ant miesto emē kryžnavotis granatos. Rods oras pate purtēs ir sproginējo nuo pekliško armotū trenksmo, upē Nemuno, rodos, dejavo ir atsilipē pakartos po miestu nubėgimū srutū triūbos.

Taip tankiai ant miesto kryžnavojosi šoviniai, taip tankiai Zaliojo kalno fortas šaudē, jog mieste nuolat buvo šviesus, viskas matyti.

Vis toliau emē siekti vokiečiū šoviniai, aišku buvo, jog vokiečiai eina pirmyn. Ir ištirkūj greitai atėjo baidioji valanda. Tirštomis eilėmis vokiečiai leidosi prie vakaru ir pietu fortū. Vis kas buvo ant kairio Nemuno kranto sudrebėjo, pasklido tūkstančiai šauksmū ir klyksmū. Rusū armos tankiau emē šaudyti. Ir vėl tečiaus tvirtovē atlaikē, vokiečiai vėl pasitraukē.

Autra naktis buvo dar baisesnē, neg pirmoji. Šoviniai patanėjo, kad ant miesto emē kristi tarsi granatū lietus. Artilerija veikē ir per visā dieną. Jau dabar

vokiečiai siekē visas dalis miesto. Vokiečiams kaž kur pasiekē prasmūti ir pasistatyti ten savo sunkneses armos. Per Veseluvkos kalnā jie apivyli miestā šovinius. Miestas tai tik tvirtovēs dalis, bet gyventojams buvo tai baidiausioji valanda. 63 pādū šovinis krito ant namū Zemaičiū (katalikū) dvasiosios seminarijos, išverdamas visas sienas. Čia talpinos karinis ligonitis. Keli sužeistieji tapo užmūti. Išlikusieji kai kurie išbėgiojo, kiti dejavo iš jo grūvėsū nuvirtusū sienū. O toliau šoviniai išvartēlojū ir išgrīvē daugybē namū. Išgrīvuo namai inteligentū kluobu, kur irgi buvo ligonitūs. Ant laimēs i čia jau sužeistieji buvo išgabtai. Sgriauata teatras Tilmanos, viešbutis Versal, kavinė Perauskio. Šoviniai sproginējo tuo pačiu laiku daugybē miesto vietose, gyventojai tokid išganstyti, neįmanē kur dingti, kur pasislēpti. Tik gorodovikai drasiai bestovėjo ant savo vietū. Tuotarpū kareiviai rusū tebsigūrnē ant kairiojo Nemuno kranto. O gatvėmis smarkiai lakstē ant motocikletū ir automobiliū kariški valdininkai.

Vakare 16 Ruzpiučio artilerijū mūšis pasiekē smarkiausā laipsnī. Vienas šovinis krito ant Zaliojo tyto (vienintelis per Nemunā nuolatinis tiltas, kuriuo ir gelžkelio bėgiai ējo) ir išplaisno i jū. Vokzalas randasi čia pat prie tilto. Minia žmoniū susigrūdusi prie vokzalo, šoko bėgti ant Provenijūkiū, pagelžkeliū ant Vilniaus. Neuzilgo šovinis krinta i patī vokzalā (gelžkelio stotij), kurs užsida. Tuotarpū rusū kariūmenē persikēlia per Nemunā ir eina po priedanga fortū dešiniojo kranto. Nors miestas dar nepasiduoda vokiečiams, nes dar Zaliojo kalno batarjos netylī, bet liksaokos gyventojū išlenda iš sklepu ir skylių, bėga ant pusē. Petruvka, i kur laukais galima pasiekti Provenijūskius. Visiems buvo liuosas tik vienas kelias, tai kelias ant Janavos, bet tas kelias eina kaip tik pro Zalijai kalnā. O ant to kalno vokiečiū „šomodanai“, 63 pādū šoviniai, stengiasis užduopti rusū batarėjās. Kitur tie šoviniai išmuša tokias duobes, kad juose galētū tilpti visa kareiviu rotā.

Nikolajovo prospektu bėga tula šeimyna, šovinis krinta i miesto sodū, bet oro sujudinimas nuo sproginio šovinio taip didis, kad visā šeimyna išblasko vesulas i šalis. Vos spēja jie vėl pakilti ir susirinkē pabėgti šiek tiek, kaip kitas šovinis krinta i mėsininko Ernesto krautuve, sugrauna visus namus, užmuša daug pasislėpusių ten žmoniū ir suželdžia veik visā bėgusia gatve ir dabar pergrūvusiā šeimyna.

Ant sargybos krinta du gorodoviku (palcoiskiu). Neatsivėldami i tą kiti drasiai bestovai ant savo vietū. Iš vienos pusēs baimēs ir sumišimas ramiū gyventojū, iš kitos drąsa kariūmenē ir valdininkū, o viskam priedanga „šomodanū“ lietus!

Saulē nušleido. Sutemo užkarto. Bet tamsā vėl pertraukia šoviniu lakstymas i Zaliojo kalno ir ant jo. Iš pradžių dešiau, ant galo vėl taip tankiai, kad darosi šviesus kaip diena. Ugnis rodos kilo iki debesū, iki padangēs, padegē visā ora.

Batarėjū ugnis taip buvo smarki kad sanitarai negalējo prisitarti prie sužeistūjū. Daugelis sužeistūjū prišliauzē prie upės ir tik i čia per užtrauktā pontono tiltā pasiekē sužeistuosius išnešti i mažiū pavojingas vietas. O kurie buvo silpnesni—tie taip ir likosi po vokiečiū šūviais.

17 Ruzpiučio ryta, pirm negu prasidējo mūšis iš naujo, vokiečiū būrys ijojo i miesta, perėjo per Nikolajovo prospektā, pažūrėjo i lavonus ramiū gyventojū ir grīžo atgal. Suvoktin.

Miestas pasidavē, ant rytojus pasidavē ir visi fortai. — Red.

LAISKAS IS LIETUVOS

Myllimasai prabaštēli,

Šios paskutinēs savaitēs atnešē truputį dangian naujienū, kuriomis su jumis norēdā pasidalyti.

Kaip tikrai sužinojau, kad Semjnarija keliamā Mogiljavan, pasiryžau dar kartā apsilankyti Seinuose, išvežti kiek galint daugiau savo daigtū. Tai mano minčiai pritarē ir artimai gyvenantis draugas. Nutarēm važuoti abudu: Nutarta padaryti. Kelionē buvo nelengva, nes trukai pilnutėliai visokiū asmenū: kariškiū, pabėgėliū ir kitokiū keliauninkū. Beveik visā parā važiuovė iki Oranū ir tai beveik visā laikā stovėdama. Angsti ryta dasigavome i Alytā. Čia sustojome, užėjome i klebonijā. Bet kas? Sužinojome, jogiai privatinio bagažo nebepriimama. Kā čia daryti? Na, sakom, nėr ko žiūrėti, irsimės toliau. Atsilėję, ant rytojus išvažiavome arkliais i tolimesnē kelionē. Mus vežē pabėgėlis nuo Alvyto, geras mano draugo pažinstamas. Kelionē ilgam neužsitęsē, nēs i 10 valandū padarēm 60 viorstū, darvažiuovė Seinus. Pakeliju buvo matyti besidarbuojančias žmones prie apkasū renimo...

Javai ir visa apieilinkē visai kitaip atrodē, negu kad Vilniaus rėdyboje. Čia ir javai geresni ir medžių daugiau apie gyvenamasias trobas, ir kaimū taip kaip nėra. Tiesa, daug vietū neužėsta ir tenai, vien ugnies su raudonomis laukinėmis agronomis liuliuoja — siubuoja, bet abelnai imant, toji dalis Suvalkijos dar galētū patī išsimaitinti, jeigu nereiktū maitinti pabėgusiu broliū i užimtosios dalies.

Pačiuose Seinuose gana ramus gyvenimas, nors prieš-

niknas gana arti, rasi už 7—9 viorstū. Žmonēs daugiausia užsima dabar pirklytē, nes žydū nuo seniai jau nėra... Pati Seminarija, kiek buvo sugadinta, sutaisyta, vien stoge dar yra skyli, kur krito vokiškioj granata... Privaziavė Seminarija sužinojome kad mūsų daiktai sukpažuoti surišti ir jau ketinama automobiliais išvežti Gardinan. Žinoma mums dar geriau. Einam apžiorinėti savo padėjimo vietā. Tuojaus suradau beveik visus savo rainkvedžius, mat jie nerado įsiekdami: netrukus atsi-
jėškojau ir brangesnes savo knygas. Taipgi darbuvoei ir mano draugas. Rytojus diena, pasiēmē savo daiktus, laiškus i visā pasvieti nuo kunigū išvažiavome atgalios. Vėl sustojome kelioms valandoms Alytoj. Sužinojau tenai, kad mano tėvai sugrįžē i Cebečių i savo senesnę vietā, kad mano trobos sunaikinta, sugedinta. Taipgi ir apie kitū giminių iš motinos pusēs vargus. Abelnai, nelabai linkamos naujienos. Tiesa, Seinuose sužinojau, kad kun. Augustaitis, Marijapolē klebonas, miręs, kun. Smulkštys (Varparonis) vokiečiū sužeistas ar užmuštas, kad Saanavos kunigai abudu vietoje sėdi, (klebonija sunaikinta) ir kad iš užimtos dalies daug kunigū atsėdūrė Bavarijoj... Laimingai per Oranus Vilniū, Lydā sugrįžau i Trakus. Čia vieškiū gandū pilna, žmonēs baimēs verdimi, ne taip kaip Suvalkijoj. Vidutinis gyvenimas verda... Tai ir visa. Tuom tarpū su Diev! Jus mylintis.
K. Matulaitis.

„Išiv. Dr.“

VILNIUS. Cionykščiai lenkū dienraščiai „Gazeta Codz.“ ir „Kur. Lit.“ patalpino žinia, būk tai kun. Prapuolenio Knyga esanti ant „indekso“ ir būk jusiai esąs prašalytas i šv. Tėvo Kamergerijū skaitilias. Sužinojē iš tikrū šaltinū, jog nieko panašaus Ryne nėra, kartu sužinojome, kad visos tos žinios yra paprastiē lenkū šmeižimai prieš mūsų Lietuvos tautiškus darbininkus ir nieko daugiau. Visas tas žinias, apie kun. Prapuoleni ir jo knyga uoliai platinio Vilniuje, sugrūžius iš Rymo „Kurjero Litewskio“ korespondentas, Mogilevo Antvykupijos dvasiškis Kunig. Antanas Dakalo—Kuokas, „varkarkytis baltgudis“.

RYGOJ GAUTA ŽINIOS jog Rusijos gilumoje valdžia latviū pabėgėlius neretai priskaito prie vokiečiū ir elziasi su jais tarsi su vokiečiais, administracijos įsibūstias i Rusijā dėl neitikimybės. Taip Charkovo gubernijos administracija ir kunigalkštytēs Tatjanos Komitetas atsiekē duoti bilkiojā pagalbā latviams pabėgėliams, nes esā latviai—tai tie patis vokiečiai ir iš Petrogrado esā užginta gelbėti latvius. Ypač sunkiame padėjime pasijutē 250 latviū pabėgėliū iš Mintajūs. Tulos mieste jie neatsilveigiant i jų protestus tapo prirašyti prie sąrašo vokiečiū kolonistū ir podraug su vokiečiais išsiusti i Taškenta (Turkestane) kur užlaikomi podraug su kitais administracijos išsiuntias neitikimais. Visi prašymai latviū pasiunsti juos i Zemesniji (Nižniji) Novgorodā, kur galima būtų rasti darbā, atmesta.

Neįstabu, jog rusai negali atskirti latviū nuo vokiečiū, kaip daugelis negali atskirti Lietuvū nuo lenkū.

BELAISVIU LIETUVIU LAISKAS

Gerbiamieji Tautiečiai!

Gerai žinote, koksai sunkus dabartēs laikas yra višiemis, apie ką neverta ir kalbėti. Rodos, kad lietuvia daugiausia nukentēs. Karēs baisybės siaudis po visā Lietuvos žemā. Jos žmonės blaško i visas puses. Daug lietuviū yra pakliuvusių ir nelaisven. Iš Tėvynēs pagalbos beveik visi nesulaukia. Gyvenimas sunkus. Mste laiškaikai nors ir neperpuikiai, tečiau aprūpinti. Vien tuo užsiganėdinti negalima. Labai reikalingas ir labai geistinas dvasios penas. Todē lietuviai nelaisviam lagerio „Halbe“, dvasiškai išalkę, kreipiamės pas jus, gerbiama tautiečiai, su dideliu meldimu: ar negalėtumēt tamtos pasirūpinti i šiuotimu knygū (galima įvairaus turicio). Tikinės su-laukti. Su tikra pagarbā vardan lietuvij visū i gerio Mikolas Liukanas, Nasvilas, J. Šilimis, Šlažas ir Stanvilas. Adresas:

Germany. Herrn Kriegsgefangenen
Michael Liukanas
Halbe, nahe Berlin Barak No. 15.

POPIEZIUS ANT PRUSU „INDEKSO“.

Tokiu vardu paduoda žinia Italų laikraštis (Messagero—1 Set.). apskelbdamas, kad kaizerio valdžios neleistą garsinti Prūsuoje paskutinio š. Tėvo atšiauškimo i kariaujančias valstijas, kas link sątaikos ir pabigos krauju lelijimo, nesā Prūsuoje, tai esantis savotiškas „kuntarbas“, perdaug atskantis Vokietijos visuomenēs norū baigti šitā baidisijā Vilias I sukeltājā audrā, kuri galiausiai sunkianias atsilipēs ant Vokietijiū nugaros. Kiek anksčiau Vatikano organas „L'OSSERVATORE ROMANO“, (15 Ruzpiučio) savo kiltisē paskelbē B e t m a n o H o l v e g o prakalba, kame jusiai, Vokietijos Reichstage viešai išgyrē šv. Tėvā už Jo sumanymā—mainyti nelaisvius, išreškēdamas padėkā Jo Sventenybē, už Jo gausiā atnašā palengvinti Rytprūsijū vargams.

O nūnai — kaip Vokiečiai pasielgē su šv. Tėvu aplink-raščių — na ir tikėti jiems!

Vienas Amerikišką Budas Liaudžiai Šviesti.

PRRELEKCIJOS.

Kiekviename didesniame mieste randasi visokeriopos rūšies istaigų, kurių tikslu yra siusti į liaudį tam tikrus specialistus „prelektorius“; taip, Chicagoje Arts Institute, The Chicago Daily News, Chicago Tuberculosis Institute ir daugelis kitų istaigų nuo senai užlaiko štaba profesionališkų prelektorių, arba, geriaus pasakius, lektorų ekaitytojų.

Prelektoras, paprastai, buna už savodarba gerai apmokamas, neretai gauna net iki \$25 už lekciją ir daugiau; bet nuog prelegento reikalavimai tikslings ir pamokinančios prelekcijos.

Prelekcijos buna skaitomos iš visokių mokslo šakų, kaip tai: iš sveikatos srities, iš tautų gyvenimo, iš kelionių, pramonės, amato lauko ir tt., žodžiu—visokeriopos srities, kas tik gali inesti Amerikos viešan gyvenimam ka nors naujo ir naudingo.

In tas prelekcijas publika buna įleidžiama dykai, bet turi vienok pasirūpinti iš tam tikrų vietų (ofisų) iškalno gauti įėjimo tiketus.

Tokios liaudžiai prelekcijos atsibuna visose dalyse miesto tankiausios—gi viešose mokyklose, parkuose ir neretai bažnytinėse svetainėse. Tose prelekcijose tankiai buna vartojamas „stereopticon“, tai yra ant drobulės rodomi paveikslai išpudingesniams ir lengvesniams atminimul prelekcijos turinio.

Patartina mūsų jaunimui, mokančiam anglų kalbą, lankyties kuoskaolingiausiai ir tokias pamokinančias prelekcijas. Nekalbu apie lekcijas privatiųjų asmenų ar tam tikrų bendrovių, kurios nors parengia eiles ir labiafidiomų prelekcijų, bet jos parastai atsibuna dideliuose miesto teatruose ir už įžangą imama nuo \$1.00 iki \$3.00 ir daugiau nuo asmens. Tokios lekcijos šiaip liaudžiai neprieinamos.

Kaip Chicagoje, taip, aš manau, ir kituose didesniuose miestuose, iš kalno atspausdinama viso sezono programa ir norintis paklaustyti kokios nors patinkamos sau temos gali išanksto pasiskirti vakarus ir tikietus igyti. In tokia prelekcija atsilankęs žmogus netik išigris ka nors naujo, pamokinančio, bet ir igys supratimą upkainuoti prelekcijos vertę; o apsipažinęs su prelekcijos skaitymo budu, reikalau ir nuo savųjų lietuvių prelektorių ka nors tikslingesnio, arba ir pats norėdamas prisirengti skaityti prelekciją igys geresnį supratimą kad ne taip yra lengva rėžti „ex cathedra“ prakalbą ar prelekciją, kaip kad šiandien yra daroma mūsų viešame gyvenime.

Kad mūsų plačioji liaudis žingedauja pamokomis, apie tai negali buti nei mažiausios abejonės, nes iš mano tulpusio „apskelbimo“ apie prelekcijas gauta yra ir taip trumpa laika desėtkai laiškų su užkvietimais atsilankyti ir skaityti prelekciją, bet ar tai iš prezasties bedarbės, ar tai iš kokios kitos nepermatomos priezasties užkvietieji susirupinę buna dėlei iškaščių. Kaip tam kebliam klausimui rasti išėiga, tai tuom tarpu nieko aiškiau negaliu pranešti. — Tik tiek žinau, kad kreipiausi į žymesnius ir turtingesnius pramonininkus lietuvius, kad jie prisidėtų su iškašiais, bet gauta nuo jų neiškų atsakymai, — nesakyčiau, kad kategoriškai atsakytu, bet vienas ant savo pečių negali užsidėti piningiškos sunkenybės. Kreipiausi prie amerikonų turtingesnių žmonių, ir tie neatsizada bet ir neišsiškoka pasiulyt didesnę pinigų sumą.

— Vienas praktiškiausias ir geriausias dalykas pasilieka eekantis ir tai grynai lokališkas (vietinis). Daleiskim, kurio Susiv. kuopa, ar draugija, ar klubas, ar taip veiklesni 3 ar 5 žmonės norėtų surengti savo miestelyje kokias 5 ar 6 prelekcijas iš sveikatos srities, pilietybės ir tt., o pinigų neturi apmokėti prelektorių, taip galima padaryti. Vietos komitetas rengimui prelekcijų gali, pirmų pirmiausiai apskaitilavęs iškaščius rengimo prelekcijų, iškaitant apkelbimus, svetainę prelegento lėšas (t. y. nustatius budžeta) pasiūsti su tam tikru igaliotu laiškų ir kolektos kningute pakolektuoti apmokėjimui iškaščių prelegento, apkelbimų, salės ir tt. pas vietos pramonininkus, ne tiek pas lietuvius, bet daugiausiai pas amerikonus, pradėdant nuo miesto majoro ir kitų žymesnių asmenų ir baigiant paprastai žmonėmis. Tokiam garbingam tikslui niekas neatsisakys duoti dolari-kitą. Tokiu budu tos vietos lietuviai atkreips į save amerikonų domą ir ateityje turės gerą akį, nes matys, kad mes visomis pastangomis grieblimės tapti veikliais ir naudingais ukėšais. Pasistengus priegtam dar gerai išgarsinti prelekcijų užmanymą vietinė angli laikraštytijoje, to labiau rasime pritarimū.

Pamėginkime. Lengvesniams ir nuoseklesniams atlikimui darbo, kurs, aš žinau, jog nekuriuose vietose yra jau praktikuojama, nel stačai iš miesto išdo yra paskirama tam tikra suma pinigų parsitraukimui tokių prelektorių arba ant vietos nusamdyimui, jei tokį galima surasti. Užkviečiančiame prelektorių laiške neprivalo buti anei šešėlio politios, ar tikybos, ar niekinimo kokios nors politiškos sriovės.

Tokį laišką kuopa arba apskritys gali atspaudinti ant rašomos mašinėlės su parašais vyriausybės; gali pasiūti kolektorius ir susikolektuoti tiek, kiek tai butinai reikalinga bėgantiems reikalams. Turint pakaktinai pinigų, galės išdirbti savo apskirtyje maršrutą ir tt., o lankančioji prelekcijas publika savo 5c. ar 10c. papildo išdą. Dr. Graičūnas.

Paskelbimas.

Senas Kareivis.

Mr. Jacob Bitner iš Dayton, Ohio, žino ligos gydymo atidėlojimo pavojų. Jisai sekančiai sako: „Aš apturėjau Trinerio Amerionišką Kartaus Vyno Elixira, ir jisai man labai gelbėti. Aš parašiau jums, kad aš turėjau pečių istinimą ir paprašiau, kad jus man pagelbėtumėte. Aš apturėjau Triner's Liniment'o, kurisai yra puikus ir neapkainuojamas. Jisai didžiai palėvino man skausmus. Kiekvienu gspadinė privalėtų turėti jojo po ranka, bet žmouės atidėloja, kaip kad aš dariau, tačiau tai yra didėlė klaida. Aš nežinojau, kad jus turite toki stiprų, taip eakant, stebėklingą linimentą. Jacob Bitner, Soldiers' National Home, Dayton, Ohio.“ Kam tiktai būtų reikalinga vaisto skausmačiniui ar istinusių kūno dalių triniimui, tas privalėtų atsidėti ant Triner's Liniment'o. Pabandykite jįj reumatizme ir neuralgijoje. Kaina 25 ir 50 c., su krasos apmokėjimu 35 ir 60c.

Skilvio, kepenų ir vidurių ligose, sujungtoose su užkjetėjimu ir siplnumu, mes norime patarti jums Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixira. Kaina \$1.00.

NAUJAS LAIKRAŠTIS

Nuo pradžios rugšėjo mėnesio 1915 metų, Bostone pradės eiti kas antra diena naujas darbininkų laikraštis „DARBININKAS“

„DARBININKA“ leis lietuvių darbininkų Sąjunga. „DARBININKAS“ bus pašvestas visųpirma lietuvių darbininkų reikalams.

„DARBININKUI“ rūpės ir mūsų visuomenės ir politikos reikalai.

„DARBININKAS“ eis tautiškoje — katalikiškoje dvasioje.

„DARBININKA“ redaguos kun. F. Kemešis, Jonas Karosas ir Uršulė Jokubauskaitė.

„DARBININKO“ kaina metams 3.00, pusei metų \$1.50, trim mėnesiams 75c. Užsisakantiems nuo rugšėjo pradžios iki naujų metų \$1.00.

„Darbininko“ ir L. D. S. Centro adresas: „DARBININKAS“ 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DELEI GEROS ŠVIESOS PIRKITE GERIAUSI ALIEJU

Norėdami didelės, aiškios ir šviesios šviesos be dūmų ar smirdėjimo, dabokite kad par-davėjas duotu jums

Rayo Oil

Reikalaukite tikrai Rayo. Kitokio nepirkite. Rayo aliejus yra baltas kaip vanduo, lyras nuo visų nečyštų mų ir visai nepavojingas. Jų lampa neprivels snodžiu ir nesimirdės pripilant lempą su Rayo aliejumi. Visi geriausi štorai Pensylvanijoj ir Delaware par-doda Rayo aliejų—žibai. Atminkite vardą—Rayo.

THE ATLANTIC REFINING CO. Everywhere in Pennsylvania and Delaware

PRANEŠIMAS. Draugijoms Kuopoms ir Klubams!

Išdirbu visokias KUKARDAS, „BADGES“, GUZIKUS IR ŽENKLELIUS.

Visokiems piknikams, šermentims ir t. t. Darau visokius medalius ir visokias antspaudas draugystėms. Ant šėdo parveiklavimo pristatėiu sampulius.

A. Strupas

NOVELTY MANUFACTURER 123 Ferry St., Cor. Madison St., (2) NEWARK, N. J.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras
917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Paroduodame laivakortes ant visokių linijų į kraįj ir iš krajaus.

Sučiame pinigus į visa dalia svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikome didžiausią krautavę vyriškų drabužių, žėvėrykų ir skrybėlių; turime didelį departamentų aukalinių daiktų: laikrodėlių, žiedų, spūkių, ir tt. Drauge užlaikome didelį akryčių visokių knygu: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgančdinatas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.

Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiškaį dekoruoja viduri bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas, parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranciūnės. Knyga turi apie 880 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai išpudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus idomus aprašymai apie Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo aparatas 2.25
Skūros aparudose su paauskuotais kraštais 3.50

Ta knyga turi būti papuošimu kiekvieno lietuvių namo.

Galima gauti „Zv.“ Knygyne

Telephone 2719-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilus ir karietas visokiose progose

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardinolo Mercier gromata apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atspausdinta knygutės formoje (su Kardinolo paveikslu), gaunama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 19 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50.

Adresuokite:

„Žvaigždė“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

Antanas J. Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taiso namus, bažnyčias ir tt.

Specialistas Altorių, Spavidnyčių ir Ambonų dirbime ir Ofisų įrengime.

Apkaltymai už darbą išsiunčiami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Richter's PAIN-EXPELLER DEL REUMATISKU SKAUDEJIMU, SKAUDEJIMO ir PASTYRIMO NARIU ir MUSKULU.

Tikras būna tik toks kaip šia parodytas. Atmeskit visus pakvus neuzpėdytus au „ANCHOR“ vaisbaženklū. 25 ir 50 centų pas visus aptiekorius ir tiesiog nuo F. A. D. Richter & Co. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

„Pažanga“

Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės mėnesinis žurnalas.

„PAZANGA“ leidžia tautiskai krikščioniškoje pakraipovje.

„PAZANGOJ“ nuolatai vedami šie skyriai: a) Politikos ir Visuomenės Dirva kitur ir pas mus. b) Kriaičiai, c) Iuivairūs Straipsniai, d) Mokslas ir Išradimai, e) Literatura ir Dailė, f) Bibliografija ir Kritika, g) Lietuvių Spaudos Apžvalga, h) Juokai ir Satyra.

„PAZANGA“ sandarbininkauja žymiausieji kaip Amerikos taip ir Europos literatūrai, publicistai, visuomenės veikėjai, įvairių mokslų žinovai ir tyrinėtojai.

„PAZANGOJ“ talpinamos iliustracijos ir karikatūros.

„PAZANGA“ yra 48 puslapių didelio formato.

„PAZANGA“, metams kainuoja tik \$3.00. Pusei metų \$1.50. Pavieniai numeriai 25c.

„PAZANGA“ galima gauti visuose knygynuose ir pas laikraščių pardavinėtojus.

Prisaušk 25c. krasos ženkleliais, o gausi viena numerį pažūrėjimui.

Adresuokite:

„PAZANGA“, 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

JOS. BARNATH

Didžiausia Ma ethe Krautuvė

Drapanų, Apautuvų ir Meblių (Forničų)

153 Perry Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

Ig. J. Kozakauckas.

—SALYUNAS—

1002 North American St. Tarpe Antros ir Trečios ulyčiu. Philadelphia, Pa.

Lietuvio Daktaras Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos: 9-11 A. M., 1-4 P. M., 7-8 P. M. Nedėliomis: 1-4 P. M. Telephona, Dickinson 3965 Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susiršimą su plaučiais.

Maineriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos apturės pagelbą vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainerių, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitiki muose.

PARSIDUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimū Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonių kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment.

yra kiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikatelėjimų šėsimų, ištšinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Telefona L. D. 4035 Market.

Vlado A. Leščinsko

Lietuviška APTIEKA

315 Walnut St. Cor. Adams St. Newark, N. J.

Sykiu čia įsteigtas

Rejentališkas, Apdraudimo, Pinigų Siuntimo Biūras.

Cia užtvirtinami visokios rūšies dokumentai; davier-nastys, kontraktai, afidevitalai, padaromi pirkimo ir pardavimo popieriai ir tt.

Suteikiami patarimai visokiuose reikaluose.

—Didžiausia Krautuvė—

Visokios įalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksinių laikrodžių, telpi visokių religinių daiktų. Kas nori persitiktinti, tegul prisidūda 10c. stampomis, o spalvys mano didėlei katalogo, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašs pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokis iš mano katalogo knygų, vertės 1 dol., o o v a n s i. Visų senas pašįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Mato Miluko SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apkaltymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

„Žvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N. Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.

(Arti Union Ave.)

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje nuo mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausios Karūnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikėlio iki Polikiausio auksinio medalio. Visą atliekame pigiai ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstančius draugijų.

Naujos draugijų reikalaukit sampelių, o senos pasiūskit savo vieną seną ženklelį arba šarą, o mes ant paskirto laiko darbą atlikime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,

166 Melrose Str. Montello, Mass.

J. P. BUDGINAS BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmano Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnyntinių daiktų. Pas jį galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitiktinti

459 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79-81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Patarnavimas visiem be skirtumo

Pasivažinėjimui SĄŽININGAS

Veselijoms UŽGANĖDINANTIS

Krikštynoms ir t. t. Greitas

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Jau eina naujas laikraštis,

seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

„TIKYBA IR DORA“.

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užsipuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios, paduoda gražių doros pavyksų — trumpai sakant —

rupinasi žmogaus deasios lavinimui.

Laikraštis eina du kartū į mėnesį.

Kaina: 75 c. metams.

Kas atsiūs savo adresą, gaus vieną numerį dykal. Redakcijos adresas:

1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Kun. J. Zebrio (Debesylo) veikalėliai: APIE SOCIJALISTU MEILE ir APIE SOCIJALISTU LIUOSYBE — labai naudingi ir smagūs skaitimėliai. Patartina visiems lietuviams, kurie da tu knygelių nekaitė, pasirūpinti kaveikais jas į savo namus parsisistūdzinti iš „Žvaigždės“ knygyno:

3654 Richmond str. Philadelphia, Pa.

Katalogas Knygu

Kun. A. Miluko išleistu

Alzimantas arba Lietuviai 18-ame šimtme- je. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pie- taris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Apelgros Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiš- kai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Ge- rutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Aruma Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Antanukas. Apsaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Bajoro Vuosvis. Apsaka iš lietuvių gyveni- mo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	15
Birokratai. Apsaka iš paskutinių atsiti- kimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kar- dinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. She- nandoah, Pa. 354 pusl.	1.00
Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl.	10
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pra- nasiū Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai);	2.00
Andeklo apdarais	2.25
Skuros apdarais, paauskuotais kraštais	3.50
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. „Su- laukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenan- doah, Pa., 69 pusl.	25
Iš vakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Moraukis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 173 pusl.	75
Kova ties Zalgriais. Istoriska drama ketu- riose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl.	25
Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenan- doah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krasauninkas—Laizybos—Dievo žmonės. Pa- rašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotiz- mą ir Išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laiveis Metu. Apsaka iš paskutinių atsiti- kimų. Parašė Antanas. Seinal, 1903 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.,	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietu- vos raštininkai, žymiausi vyrai ir typai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestina. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	50
Mūsų Socialistai. Apsaka iš paskiausių Lie- tuvijoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Mielagių Dėdė. Vaizdelis iš Dažuku gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų ligonytojaus Jezaus Kristaus gyveni- mas. Naujas pataisytas išleidimas. She- nandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslais.	75
Ne Mieste Laimė. Prancūziška parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranasiū Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Nasiakiai. Lūkimas tulso šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. She- nandoah, Pa., 89 pusl.	25
Pamokslai be kunigo. Pamokslai ir evange- lija kiekvienam nedelidieniu. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl.	1.00
Pasakyk Matušeį, Agnieška, Ant'Garlaivio. Trie Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžia ir Išsipleitimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valandius. „Reika- lingiausia kiekvienam“ lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl.	25
Patrimo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždės“ Spautuvė- je, Shenandoah, Pa. 1907 m.	60
Pasiekėdėlėi. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenan- doah, Pa., 62 pusl.	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nor? Parašė kun. A. Civiņskas. Shenan- doah, Pa., 124 pusl.	10
Saulėi nusileidžiant. Iš mūsų „Kariūnės. Ka- lėdu vakaras. Satrijos Ragana: apysakė- lės. Shenandoah, Pa. 62 pusl.	15

Siapus ir anapus grabo. Parašė J Gerutis.
Shenandoah, Pa., 210 pusl. 60

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gra-
žiausia lietuviška kalba šioje knygoje iš-
dėstyta visas Katalikų Teologijos moks-
las. Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis vėli-
onės raštų (eilėmis ir proza) išleidimas.
Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121
pusl. 1.00

Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai
metų dienai. Su paveikslais. Spaudon
parengė kun. A. Milukas. Visi keturi to-
mai 3.00

Druitas audeklo apdarais 3.50

Skuros apdarais, paauskuotais kraštais 5.00

Trumpas Katekizmas 10

Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenan-
doah, Pa., 47 pusl. 10

Vaikičio Eilės. Su vėlonio plačia bijografija
ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157
pusl. 75

Užsiekant augėčiau minėtas knygas reikia
kreiptis šiuo adresu:

“ŽVAIGŽDĒ”
3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorke
UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS
LIETUVIAI KREIPKITES PAS SAVUOSTIS

Mes patėjim, kad būtina yra reikaling-
ia lietuviams New Yorke UŽEIGOS NAMAS.
Teigi mes ir įstatėm šį užeigą namą, kuris
randas po numeriu 498 Washington Str.,
kampas Spring St., New York City. Būna
keliavimais, kurie maot keliaus į Lietuvą,
nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigą namą,
o gausite suaukštinus patarimus. Mes pastin-
kam Yew Yorke pasidarius, pribuvusius iš
kitų miestų šiuo miestu žiemis nakvynę ir pa-
rūpinam pasipurtus konsultu.

PARDUODAM LAIVAKOTES
anti drūtiškas ir greičiausias garlaivis už pi-
giausią kainą iš Lietuvos ir į Lietuvą. Šiuo-
dian ir išmaimom pinigus visų viešpatyčių.

Darom davieriamis pigiau kaip kiti. Reikalauk laivakotėlių kainę, pa-
kylėdamas iš kur ir kur nori važiuoti. Medžiagam kreiptis pas mus su vis-
kiais reikalais į arčiausius jums ofisus ar per laiškus.

Ger. J. Bartašius & Co.
498 Washington St. 416 Hooper St.
Cor. Spring St. Brie Grand St. Ext.
NEW YORK, N. Y. BROOKLYN, N. Y.

261 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

“ŽVAIGŽDĒS”
— SPAUSTUVE —

ATLEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIREKLIORIUS, TIRTIUS, KONSTITUCIJAS
VISTING IR BUSINESS CARDS, UKZVISTIMUS AMI
VERSELIU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUDYS.

Kreiptis ant adreso:
3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Ar tavo britva atsipus?
IŠTEPUS DIRŽA
KEENKUT RAZOR SHARPE-
NING PUSTU.

Išpušis arliausai britvajr užtai-
sya geras sūmėnis. Kadangi britva
peša, skandžiai s'uta, nekankinkis ir
nepykink savys, tik pastatorok
“Keenkut” Razor Sharpening
Pusto. Šykj patepus “KEENKUT”
anti diržo, užteko ligam laikui. Prokė
25c. balasa. Pristyk šiuo knygoje
į laišku ir adresuok:
J. F. BERGEN, MFG.
83 Perry Ave., Box 12, Ž.
Maspeh, Long Island, N. Y.
Reikalaujama pardavėjui! Atsa-
kantis-uždribis visi vyrai perka.

Lietuvių Katalikų
Savaitinis Laikraštis
“DRAUGAS”

“Draugas” sandarbiškų atkaiči-
je yra rimčiausias ir šmiausiasj vei-
kėjas ir rašytojas. Jams paduodama
daug žinių iš draugijų ir visuomenės
judėjimo. Viel dienos klausimai yra
svaistomai rimtai ir taisyklai.

Pranešimete Amerikoje:
\$2.00 metams, \$1.00 pusel
metų; kitose šalyse \$3.00 me-
tams, \$1.50 pusel metų.

Adresok:
Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos žv.” knygyne.

BALSAS Amerikiečių Lietuvių i Tėvą Sventąjį
Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiū Die-
vo tarnų, Lietuvių; Kun. Andriaus Ruda-
minos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merklio
Giedraičio, Žemaičių Vyskupo 5

BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas
apie blaivybę 5

DIENELEI BREKSTANT. Žalvarnio eilės 20

GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra
nemaloni sveikata? Tečiaus retas kuris at-
sakančias apie ją rūpinas. Si knygelė autėi-
kia pluoštelį reikalingiausių apie sveikata
žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15

GYVOJO Ražančiaus istatai 5

JAPONUPASAKOS. Žingeidūs pasakojimai 5

KIPŠAN PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apy-
sakėlės 5

MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusiems lietu-
viams apeakymėlis 5

MELIES AUKA. Apsaka iš paskutiniųjų J.
Kristaus dienų 5

OBRUSITELAI. Galerija paveikslų iš masko-
lių gyvenimo Lietuvoje 25

SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikme-
se. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui 25

TRUMPAS LIETUVOS AFRASYMAS. Su pa-
veikslais. Pamokinanti pasiskaitymai kiek-
vienam, kurs nori susipažinti bent kiek su
savo Tėvyne—Lietuva 25

Laiškams ir pinigams siųsti atsiųskite:
* ŽVAIGŽDĒ *
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Zvaigždės Agentai.

Mr. Povilas P. Mikalauskas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.	Mr. J. Kaivėlis, 222 Pine str. Rumford, Me.
Mr. Iz. Naustedas, 97 33rd str., Chicago, Ill.	Mr. Jonas Saūcūnas, 41 Johnson str. Bridgeport, Conn.
Mr. K. Jocius, P. O. Box 166 Sommerville, Conn.	Mr. Vincas Jusas, 2819 Brighton ave. Scranton, Pa.
Mr. J. Kovas, 91 Congress St. Waterbury, Conn.	Mr. J. Navadauskas, Simpsco, Pa.
Mr. Pavilas Raziaučūnas, 2105 So. 9th Str. Camden, N. J.	Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
Mr. J. Jaroševičia, 1048 Washington Str. Norwood, Mass.	Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
Mr. P. Valuškis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass.	
Mr. John Nauojkaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England.	
Mr. A. Pogožalski, 8024 Sawinsky Ave. N. E. Cleveland, Ohio.	
Mr. P. J. Budginas, 4549 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.	
Mr. M. Norkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.	
Mr. B. Acauskas, 36 Lincoln St. Brighton, Mass.	
Mr. Antanas Žirinskas, 488 Gregory St. Bridgeport, Conn.	

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas
pabaigę daktarytės mokslus
Jefferson Medical College su
pagarba Specializacijos alijų su-
gavo, nosies ir gerklės, Gydy-
pasminkgal moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., metali
S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Vienatinis kojų ligų specialistas

Daktaras J. J. Galeckas
gydo visokias kojų ligas, kaip tad: jau-
gusius ir skaudėjusius nagus, viltakius
(corns) šaltkreipimus ir ausingimus šiuo
nykėlius (bunions), sukietėjusius odo-
riškėlikačius (flat-foot), rėbaitisjan-
čias ir šaltas kojas, hipisėjus ir nesilėjus
kojų (eczema) ir panašias kojų ligas,
kaip neapmutimą, gylų gelius ir tt. Kar-
pas pašalinę be skausmo.
Patarimas (roda) dykai, o ir paia gy-
dymas labai pigus.

Uligonai tesikreipia šioje adresu:
DR. J. J. GALECKAS,
(Dr. J. J. Gillin)
347 Rodney St., Brooklyn, N. Y.
Daktarą galima matyti kasdien nuo
valandos ryto iki 8 val. vakaro.

Parsiduoda.

štoras ir buėrnė SU NAMAIS labai geroje vietoje ant
Grand ūlyčios, Maspeth, čia jau prieš Mount Olivet kap-
nes. Lotas 25 per 100, ant galo yra tvartai arklimas ir
vežimams laikyti. Galima pasiklausti Bylos salione —
čia jau arba pas savininkus: J. G. Krupp, 86 Grand Str.,
Maspeth, L. I.